

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/139/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716204682
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2017:8716204682.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Dagmar Soliarovou, vo veci starostlivosti súdu o: mal. I. P., C.. X.X.XXXX, bytom ako matka, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa rodičov W. U., C.. XX.X.XXXX, D.. S. M., X. XX, D..Č.. S. M., C. XXX, Č. X. W. P., C.. X.X.XXXX, D.. S. A. O., D..Č.. S. Š., O. XXX, práv. zast. JUDr. Matúš Lemeš, advokát, Košice, Kuzmányho 29, v konaní o udelenie súhlasu k vystaňovaniu do zahraničia na návrh matky, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, zmenu výchovného prostredia a úpravu styku na návrh otca, takto

rozhodol:

I. Súd udeľuje súhlas matke W. U. k vystaňovaniu mal. I. P. s matkou do Českej republiky namiesto otca mal. dieťaťa W. P..

II. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze matke mal. dieťaťa W. U. O. B. I. P. vycestovať mimo územia Slovenskej republiky zamietá.

III. Súd návrh otca na zmenu výchovného prostredia zamietá.

IV. Úpravu styku otca s maloletým dieťaťom súd vylučuje na samostatné konanie.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Tunajšiemu súdu bol doručený návrh matky na udelenie súhlasu k vystaňovaniu maloletého dieťaťa spolu s matkou do Českej republiky. V návrhu matka poukázala na to, že rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 14P/259/2014-24 zo dňa 20.2.2015 bola mal. I. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 130 eur mesačne. O úprave styku s mal. dieťaťom rozhodnuté nebolo. Matka dieťaťa ďalej uviedla, že v súčasnosti žije v spoločnom zväzku so svojim druhom a má aj prechodné bydlisko v obci M., D. XX, L.. D.. Toto prechodné bydlisko má od 29.3.2016. Jej súčasný druh pracuje v Nemecku a obaja v budúcnosti chcú viesť spoločnú domácnosť v mieste prechodného bydliska matky, kde majú zabezpečené bývanie, prácu. Matka uviedla, že do ČR odišla aj z toho dôvodu, že má tam svojich príbuzných, dlhé roky tam žije jej matka a súrodenci, má vytvorené rodinné zázemie. U dieťaťa nie je problém ani so škôlkou, túto navštevuje v ČR a má tam svojho lekára. Matka uviedla, že keď odchádzala do ČR, oznámila toto otcovi maloletej telefonicky aj písomne. Otec si písomnú zásielku neprevzal. Nakoľko došlo medzi ňou a otcom dieťaťa ku konfliktu v apríli 2016 mu dieťa odovzdala za účelom styku, otec jej však dcéru odmietol vydať a tak musela požiadať o výkon rozhodnutia o odňatie dieťaťa otcovi a odovzdanie matke. Ďalej uviedla, že je v záujme mal. dieťaťa, aby malo primeraný životný štandard, vytvorené podmienky na dôstojný život a bývanie. Poukázala na

to, že v čase podania návrhu žila v 3-izb. byte spolu so starou matkou dieťaťa a pracovala ako skladový operátor.

Na pojednávaniach matka poukazovala na to, že po narodení mal. dieťaťa žila v spoločnej domácnosti s otcom dieťaťa do septembra 2014, následne sa ako partneri rozišli a s maloletou odišla bývať do podnájmu. V tom čase požiadala o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, o čom bolo riadne rozhodnuté v konaní 14P/259/2014. Keď žila v podnájme, vykonávala prácu z domu, jej príjem predstavoval do 500 eur. Za nájom hradila 230 eur a dieťa začalo navštevovať MŠ, za ktorú matka hradila stravné a školné celkovo 35 eur mesačne. Zo svojej rodiny tu nemala nikoho, kto by jej mohol pomôcť, všetci príbuzní sú v ČR už 12 rokov a ona tu ostala s dieťaťom úplne sama. V tom čase jej otec s maloletou nijakým spôsobom nepomáhal. Ak ju prišiel navštíviť, tak len ku vchodu. Ak ho niekedy matka prosila o pomoc, k tejto nedošlo. Finančne nestačila hradiť nájom a ostatné poplatky, prácu vykonávala do októbra 2015 a preto si situáciu chcela vyriešiť iným spôsobom. V tomto regióne si nenašla adekvátnu prácu, nakoľko toto bolo treba skĺbiť aj so starostlivosťou o dieťa a preto sa rozhodla pre odchod zo Slovenska k príbuzným do ČR, kde mala zabezpečenú aj prácu aj bývanie. S dieťaťom odišla v decembri 2015 a vo februári 2016 ho prihlásila v ČR do materskej škôlky. Matka poukázala na to, že otec si neplnil riadne vyživovaciu povinnosť stanovenú súdom. Ku dňu podania návrhu mal dlh na výživnom vo výške 1.300 eur. Celkovo jej na dieťa prispel len sumou 350 eur a iné finančné prostriedky na dieťa nedostala. Jediné čo bolo, bolo zakúpenie kombinézy, svetra a trička. Stalo sa, že v minulosti bola s dcérou v nemocnici, prosila otca, aby jej pomohol so zaplatením vysokého účtu, v tom čase jej otec nepomohol a financie si požičala od rodiny. Za celé obdobie od rozchodu otec za dieťaťom prichádzal len raz za 2-3 týždne, zdržal sa polhodinu, hodinu a 5-6-krát si ju zobral vonku na dlhšie na 2-3 hodiny. Dieťaťu sľuboval, že pôjdu na výlet, dieťa sa tešilo, avšak po dieťa neprišiel, maloletá bola sklamaná a plakala. Matka uviedla, že niekedy častejšie ona musela napísať, kedy si po dieťa príde a iniciovala ich stretnutie, pričom otec odpísal, že nemá čas alebo je niekde inde. Všetko to boli dôvody, pre ktoré sa rozhodla pre odchod do ČR a odišla bývať k svojej matke. Rodinný dom, v ktorom bývajú, zodpovedal riadnym štandardom, v dome je zavedená voda, elektrina, plyn, dieťa má všetky podmienky pre riadny a zdravý vývoj. Vo februári 2016 matka dala dieťa zapísať do škôlky, matka za škôlku hradí 700 Kč. Po príchode do ČR si dieťa zvyklo na blízkosť rodiny, svojich bratrancov a ostatné deti z rodiny. Taktiež po príchode do škôlky sa dieťa bez problémov zadaptovalo po 1-2 dňoch, čo bolo konštatované aj učiteľkou. Nemá problém s českým jazykom, dieťa česky rozumie a začína aj česky hovoriť. Matka uviedla, že pracovala prostredníctvom agentúry ako skladový operátor s priemerným mesačným zárobkom 17.000 Kč, práca bola 3-smenná a v čase jej neprítomnosti sa o dieťa starala stará matka. Neskôr matka prácu zmenila kvôli riadnej starostlivosti o dieťa a pracovala ako recepčná, pričom mala dojednaný pracovný čas na dobu 8 hodín denne, čiže sa môže plne venovať starostlivosti o dieťa.

Na poslednom pojednávaní matka uviedla, že aj v súčasnosti sa s mal. dieťaťom zdržiava v ČR. Podľa vzájomnej dohody dieťa v novembri 2016 spolu s priateľom dovedli na Slovensko za účelom realizácie styku s otcom. Dieťa strávilo so svojím otcom jeden týždeň a po tomto týždni ju mal otec matke vrátiť. Matka s priateľom si prišli dieťa prevziať do Spišskej Novej Vsi. Pri tomto prevzatí dieťaťa došlo k incidentu, matka uviedla, že otec jej pred dieťaťom vulgárne nadával a fyzicky napadol jej priateľa, čoho svedkom bolo dieťa. Dieťa následne zobrali a odišli. V decembri 2016 sa styk neuskutočnil z dôvodu choroby dieťaťa. V januári 2017 došlo k nedorozumeniu, kedy matka s priateľom boli v SR do 1.1.2017 a čakali, že otec si dieťa príde prevziať, avšak otec chcel prísť po dieťa až o týždeň neskôr. Vo februári 2017 bolo konanie na Mestskom súde v Brne o návrat maloletého dieťaťa, ktorý návrh bol podaný zo strany otca. Nakoľko toto konanie prebehlo v ČR, matka na pojednávaní v Brne ponúkla možnosť, aby otec za dieťaťom prišiel. V tom čase by sa mal aj podľa rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení stretnúť. K tomuto nedošlo. V marci 2017 bolo dieťa choré, v apríli 2017 otec volal, že si pre dieťa prísť nemôže, pretože mu taký termín nevyhovuje. Matka ponúkla otcovi, aby sa s dieťaťom kontaktoval prostredníctvom sociálnych sietí, otec toto nevyužil. Od decembra 2016 otec volal dieťaťu asi 4-krát. Dieťa po incidente v novembri 2016 s otcom nechcelo hovoriť, nevie sa s tým vysporiadať. Keď otec zavola neskôr a jeho správanie bolo agresívne, matka sama nechcela dieťa k telefónu dať, aby sa ukludnil a následne zavola, otec znovu reagoval neprimerane. Počas sviatkov a Vianoc otec dieťaťu nezavola, ani na narodeniny jej neposlal žiadnu hračku. Od novembra 2016 otec nehradil výživné, toto uhradil až 20.4.2017 s tým, že zaplatil za dva mesiace sumu 260 eur. Dieťa naďalej navštevuje MŠ v ČR, matka v súčasnosti s priateľom očakáva narodenie dieťaťa. Od decembra 2016 žijú v podnájme v 3-izbovom byte a maloletá má vytvorené všetky podmienky pre svoj riadny vývoj, má vlastnú detskú izbu. Naďalej bývajú v obci M.Y.. Správa kolíznej opatrovníčky z ČR bola predložená aj pre účely konania o návrat mal. dieťaťa. Matka uviedla, že jej priateľ pracuje v Nemecku, chodievajú na týždňovky a cez víkend sú spolu.

2. Otec vo svojich výpovediach uviedol, že s vycestovaním dieťaťa rozhodne nesúhlasí. Matka odišla do ČR bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom s ním túto otázku odkomunikovala. Svojím sebeckým správaním došlo k porušeniu jeho otcovských práv ako aj k ohrozeniu práv maloletého dieťaťa. Otec poukázal na to, že matka jednoducho premiestnila maloleté dieťa do cudziny a je vážne ohrozené jeho právo na zachovanie jeho vzťahu s dieťaťom, ale aj právo dieťaťa, aby sa mohlo riadne stretávať so svojim otcom. Akékoľvek znemožňovanie styku s maloletou prirodzene vedie k postupnému ochladzovaniu ich vzťahu. Pritom mal. I. ho má ako otca rada, aj keď v minulosti došlo ku styku, bez problémov sa k nemu rozbehla, objala ho a spolu strávili príjemný čas. Matka akúkoľvek inú možnosť okrem vycestovania do ČR neprípúšťa. Matka vôbec nebrala do úvahy záujem zdravého citového a psychického vývoja dieťaťa, najmä jeho citové väzby, vývinové potreby. Z týchto dôvodov otec žiadal zmeniť výchovné prostredie a zveriť maloleté dieťa do jeho starostlivosti. Takéto správanie matky je absolútne neprípustné. Otec uviedol, že od neho ani nemožno požadovať, aby udelil súhlas na vycestovanie maloletej do ČR, pretože tým by sa dobrovoľne vzdal možnosti mať s dieťaťom intenzívny citový vzťah, podieľať sa na jeho výchove a starostlivosti. Pokiaľ sa týka jeho pomerov, otec uviedol, že býva u svojej matky v obci Š.. Je živnostník, dosahuje priemerný mesačný zárobok 450 eur. Výkon práce má v regiónoch Poprad, Levoča, Spišská Nová Ves. Pokiaľ sa týka iného bývania, zatiaľ toto nerieši, pretože ak by dieťa bolo zverené do jeho starostlivosti, tak by si toto bývanie jednoznačne zabezpečil, ale pokiaľ nie je rozhodnuté, nemá dôvod túto situáciu riešiť. Matke na domácnosť prispieva sumou 100 eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Ďalej uviedol, že pokiaľ sa týka styku s dieťaťom, viackrát sa o tento styk pokúšal, preňho je veľmi dôležité, aby s dieťaťom osobne bol, aby dieťa počul, preto sa pokúšal aj o telefonický kontakt, ale stáva sa, že matka telefón nedvihne. V prípade, že sa dovoľá vo večerných hodinách, ani vtedy mu matka dieťa k telefónu nechcela dať.

3. Právny zástupca otca vo svojej výpovedi uviedol, že s návrhom matky na vycestovanie dieťaťa do ČR nesúhlasí. V priebehu konania bolo preukázané, že matka vôbec nerešpektuje ani zákon o rodine ani medzinárodné predpisy. Bez súhlasu otca a bez jeho vedomia a bez súhlasu súdu sa svojvoľne rozhodla, že si dieťa premiestni do ČR. Otcovi dieťaťa nebola poskytnutá ani zo strany súdu žiadna ochrana a matka už rok s dieťaťom žije v ČR. Rozhodnutím o udelení súhlasu vycestovať matke s dieťaťom do ČR dieťa príde o plnohodnotného rodiča a to svojho otca. Matka sa už po dobu jedného roka nelegálne zdržiava s dieťaťom v ČR. Aj z výpovedí matky v prípade úpravy styku táto považuje za dostačujúce, aby sa dieťa so svojim otcom stýkalo s otcom 4-krát do roka počas prázdnin a matka je ľahostajná k tomu, že dieťa nebude vnímať svojho otca pri bežných aktivitách - školské a športové aktivity, mimoškolské aktivity. Matka neodišla do ČR z ekonomických dôvodov, jediným účelom vycestovania do ČR bol jej vzťah s partnerom, ktorý pracuje v Nemecku. Aj keď matke bolo navrhnuté, aby žila v Poprade a aký má iný dôvod na presťahovanie do ČR, keď aj tak partner pracuje na týždňovky, matka uviedla, že jej partner má väzby v Nemecku a v ČR a tým by bola odkázaná žiť s dieťaťom na Slovensku sama. Otec dieťaťa tieto väzby v ČR nemá a vzdialenosť medzi bydliskami v trvaní cca 9 hodín autom je tak závažná, že vylučuje, aby otec bol plnohodnotnou súčasťou života dieťaťa. Navyše v tomto konaní nie je preukázaný názor maloletého dieťaťa. Súd by to mal skúmať a hlavne v tak závažnej veci ako je vycestovanie do zahraničia. Otec týmto rozhodnutím je vylúčený zo života dieťaťa. Je potrebné, aby dieťa vnímalo vo svojom živote prítomnosť matky aj otca a preto je potrebné návrh zamietnuť. Otec nemal ani v minulosti a ani nemá záujem na tom, aby matka bola vylučovaná zo života dieťaťa. V konaní sa tiež preukázalo, že matka neumožnila realizovať otcovi styk s maloletou v zmysle rozhodnutia súdu a to od začatia tohto konania a nielen tento rok, od novembra 2016 otec nemal možnosť stretnúť sa s dieťaťom. Keď matka takto svojvoľne sa rozhodla s dieťaťom odísť, je reálne, že matka ani nebude dbať o to, aby sa zachovala vzťahová väzba medzi dieťaťom a otcom. Ak sa bude týmto spôsobom pokračovať, možno predpokladať, že dieťa na otca zabudne. Teda je potrebné, aby súd bral na zreteľ, že dieťa má dvoch plne funkčných rodičov a význam a dôležitosť otca v živote dieťaťa je nesporná. Rôzne psychologické štúdie poukazujú na to, že neprítomnosť otca v živote dieťaťa môže mať vážne následky na jeho zdravý psychický vývoj. Predovšetkým je tu hrozba vzniku rôznych úzkostných porúch, porúch v oblasti socializácie a tomuto nemožno dieťa vystaviť. Zároveň žiadal, aby súd neodkladným opatrením, ktorý návrh bol podaný už vrámcami tohto konania a ktoré rozhodnutie bolo zrušené krajským súdom, uložil matke zákaz vycestovať s dieťaťom do ČR, nakoľko je nesporné, že matka do ČR opäť odíde a dieťa sa v ČR integruje. Právny zástupca taktiež reagoval na možnosť stretnutia sa otca s mal. dieťaťom v čase, keď boli na pojednávaní v Brne. K tomuto uviedol, že na toto pojednávanie obaja prišli jedným motorovým vozidlom, bydlisko matky sa nenachádza v žiadnom blízkom okolí, jedná sa až o okres Tachov a teda tento styk v uvedenom čase vôbec nebolo možné realizovať. Matka nedoviedla dieťa na pojednávanie do Brna.

4. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že v tomto štádiu návrh matky pokladajú za dôvodný, navrhujú, aby súd udelil súhlas matke k vycestovaniu do zahraničia. Je dôležité, aby sa rodičia v budúcnosti dohodli o úprave styku a v prípade, že sa nedohodnú, je potrebné, aby rozhodol súd.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi ako aj s obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 14P/259/2014-24 zo dňa 20.2.2015 bola mal. I. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný prispievať na jej výživu sumou 130 eur mesačne počnúc dňom 1.3.2015. Styk otca s mal. dieťaťom nebol upravený.

Zo správy - potvrdenia o prechodnom pobyte na území ČR vyplýva, že mal. I. má prechodný pobyt na adrese M. - D. XX, L.. D., odo dňa 29.3.2016.

Zo správy o šetrení rodinného prostredia a rodinných pomerov na strane mal. dieťaťa na adrese X. XX, M. - B., bolo zistené, že matka sa v čase podania návrhu zdržiavala na uvedenej adrese u svojho priateľa. Išlo o 2-izbový byt, ktorý bol v osobnom vlastníctve priateľovej matky, ktorá v tom čase pracovala v Rakúsku. Priateľ matke dieťaťa finančne vypomáha a pracuje v Nemecku. Matka už v tom čase mala v zamestnaní (Q. C. N. P. S.) vybavené neplatené voľno. Maloleté dieťa malo v tejto domácnosti vlastné lôžko, domácnosť bola udržiavaná v čistote, poriadku, štandardne zariadená. Ďalej bolo zistené, že matka sa medzitým od 23.6. do 3.7.2016 zdržiavala v ČR, pretože mala možnosť nastúpiť do nového zamestnania a to od 18.7.2016. Do tejto práce aj nastúpila, t.č. je zamestnaná v D. Q. C. N. ako recepcná s priemerným zárobkom 17.000 Kč. Aj z týchto dôvodov opätovne odišla do ČR. Mal. Kristína je prihlásená do MŠ O. O., dieťa je zdravé, ošetrujúcou lekárkou je MUDr. Š., D.. S dieťaťom bol vykonaný pohovor bez prítomnosti matky, pričom mal. I. uviedla, že sa má dobre, že by chcela ísť do Čiech, má tam kamarátky a rada tam chodí do škôlky.

Zo správy zo ZŠ a MŠ O. O. vyplýva, že mal. I. nastúpila do materskej škôlky dňa 14.3.2016. Jej adaptácia na prostredie v škôlke bola bezproblémová. Na pokyny učiteľiek reaguje ústretovo, s rešpektom, zapája sa do všetkých činností a v detskom kolektíve je obľúbená. Zo strany matky je o mal. I. riadne postarané ako po stránke materiálnej tak aj výchovnej. Dieťa navštevuje škôlku pravidelne, je čisto oblečené. Veci potrebné pre pobyt v škôlke má v poriadku. Úhrada za školné, stravovanie a pobyt je riadne hradená. Spolupráca s rodinou je na dobrej úrovni.

Zo správy z Mestského úradu v Tachove, odbor sociálnych vecí, vyplýva, že bolo urobené šetrenie pomerov na adrese D. XX, M.Ř., kde bolo zistené, že matka spolu s maloletým dieťaťom a so svojou matkou žijú v rodinnom, ktorý je vo vlastníctve brata matky. V tomto dome s nimi žije aj priateľ matky dieťaťa, ktorý počas týždňa pracuje v Nemecku, domov chodíva na víkendy. Svoju bratovi hradí matka nájomné 3.500 Kč mesačne. Jedná sa o priestranný rodinný dom. Mal. I. má veľkú priestrannú izbu so svojou matkou, polovica tejto miestnosti je využívaná ako detská izba vybavená vlastným lôžkom, skriňou, dieťa má veľa hračiek, ktoré zodpovedajú veku a potrebám dieťaťa. Maloletá bola počas šetrenia komunikatívna, usmievavá, odpovedala na otázky, že v škôlke sa jej páči, v D. má kamarátky, s ktorými sa hrá a je tu spokojná. Počas šetrenia neboli zistené žiadne negatívne poznatky v starostlivosti o dieťa a matka má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu dieťaťa. V súčasnosti žijú spoločne v podnájme v 3-izbovom byte, kde dieťa má svoju vlastnú detskú izbu.

Z rozhodnutia OS Poprad 2T/24/2016-152 zo dňa 13.9.2016 bol otcovi dieťaťa uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov podmienene odložený so skúšobnou dobou v trvaní 12 mesiacov pre prečin zanedbania povinnej výživy. Zároveň mu bolo uložené zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné vo výške 1.990 eur.

Ďalej zo spisu vyplýva, že matka umožnila otcovi styk s dieťaťom v novembri 2016 a po styku s otcom dieťaťa si matka spolu s priateľom prišli dieťa prevziať dňa 12.11.2016 o 20.30 do Spišskej Novej Vsi, pričom otec dieťaťa matke verbálne nadával a vyhrážal sa jej a fyzicky napadol jej priateľa, ktorému zlomil nos, pričom mal. I. bola svedkom celej tejto udalosti.

Rozsudkom Mestského súdu Brno 40Nc/2501/2017-67 zo dňa 16.3.2017 bol návrh otca dieťaťa W. P., aby súd nariadil návrat mal. I. P. do miesta jej obvyklého pobytu Slovenskej republiky, zamietnutý. Aj z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplýva, že matka odišla do ČR spolu s maloletým dieťaťom vo februári 2016 bez získaného súhlasu či už súdu alebo súhlasu otca. Matka bola ešte na území SR spolu s maloletou v období mesiaca máj a jún 2016, kedy bývali v bydlisku v M. - B. pri rodine súčasného partnera matky. V dobe pred februárom 2016 bolo maloleté dieťa nepretržite v starostlivosti matky na území Slovenskej republiky. Styky dieťaťa s otcom sa realizovali nie pravidelne, návštevy otca boli sporadické, väčšinou v rozsahu niekoľkých hodín. Maloletá so svojím otcom netrávila pravidelne

víkendy. Ďalej v rozhodnutí bolo uvedené, že z výchovných správ kolízneho opatrovníka vykonaných v ČR vyplýva, že maloletá sa dobre adaptovala, navštevuje MŠ O. O. a všetky jej potreby sú matkou zabezpečené ako po stránke materiálnej tak aj výchovnej. Matka dieťaťa vytvorila vyhovujúce bytové podmienky s rodinným zázemím na území ČR, kde žije aj jej blízka rodina. Ďalej z obsahu predmetného rozhodnutia vyplýva, že zo strany otca je preukázaný silný citový vzťah k mal. dieťaťu, má záujem byť s maloletou v pravidelnom osobnom kontakte, ale od konca r.2014 sa na jej výchove väčšou mierou nepodieľal.

7. Podľa Čl. 8 Nariadenia Rady ES č. 2201/2003 zo dňa 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností súdny členský štát majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

V čase podania návrhu obvyklým pobytom mal. dieťaťa bola adresa M. - B., X. XX, preto Okresný súd Poprad v zmysle vyššie citovaného ustanovenia mal právomoc vo veci úpravy rodičovských práv a o udelenie súhlasu k vysťahovaniu maloletého dieťaťa do zahraničia.

8. Podľa Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, o príprave na budúce povolanie, rozhodne súd na návrh niektorého z rodičov.

9. Vo veciach vysťahovania maloletého dieťaťa do cudziny súd nerieši otázku, ktorý z rodičov má lepšie schopnosti a možnosti dieťa vychovávať, iba hodnotí, aké dôsledky na ďalší vývoj dieťaťa by malo prípadné vysťahovanie z hľadiska záujmov dieťaťa, z hľadiska výkonu práv a povinností rodičov a z hľadiska vzťahov medzi rodičmi a deťmi.

10. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že matka dieťaťa spolu s maloletým dieťaťom, ktoré je jej zverené do osobnej starostlivosti, sa chce vysťahovať do ČR a to aj spolu s priateľom, s ktorým v súčasnosti očakáva naradenie dieťaťa. Matka si už založila novú rodinu, chce viesť spoločnú domácnosť so svojím partnerom a to v mieste bydliska v ČR, kde má dieťa vytvorené všetky podmienky pre svoj riadny a zdravý vývoj. Navyše v tomto mieste bydliska má dieťa aj kontakt so širšou rodinou, keďže stará matka mal. dieťaťa a súrodenci matky dieťaťa bývajú v blízkosti, dieťa má kontakt so svojimi bratrancami a s ostatnou širšou rodinou. Aj v súčasnosti je dieťa zabezpečené po všetkých stránkach. Na nového partnera matky je zvyknuté. Je tu teda predpoklad, že dieťa bude vychovávané v rodine, ktorá mu zabezpečí všetky potreby týkajúce sa jeho zdravého vývoja. Navyše matke nemožno brániť v súvislosti s vycestovaním do zahraničia s poukazom na voľný pohyb osôb vrámci Európskej Únie. Zo strany matky sú splnené všetky podmienky pre vycestovanie mal. dieťaťa do zahraničia tak, aby to bolo v súlade so záujmom maloletého dieťaťa. Ďalšou stránkou, ktorou sa súd zaoberal, je možnosť podieľania sa na výchove dieťaťa zo strany biologického otca v súvislosti s vycestovaním dieťaťa do zahraničia. Je nesporné, že vycestovanie dieťaťa je vážnym zásahom do jeho rodičovských práv. Možno konštatovať, že otec by takýmto spôsobom bol ukrátený o bežné veci týkajúce sa maloletého dieťaťa pri rôznych činnostiach dieťaťa či už vrámci škôlky resp. iných športových činnostiach a podobne, ale ani v minulosti zo strany otca nebolo preukázané, že by sa podieľal každodennou formou starostlivosti o dieťa po rozchode s matkou v priebehu rokov 2015 a 2016. V tomto smere je však potrebné konštatovať, že formu realizácie a starostlivosti o dieťa môže vykonávať aj rozšíreným stykom počas prázdnin, sviatkov a pokiaľ je dieťa v materskej škôlke, aj počas školského roku sa môže s dieťaťom stretávať na dlhšiu dobu. Vo vzťahu k úprave styku súd vylúčil vec na samostatné konanie a je potrebné, aby vrámci úpravy styku otec nebol ukrátený o svoj podiel starostlivosti o maloleté dieťa. Dieťa je od malička však citovo viazané na matku, matka sa riadne podieľa na výchove dieťaťa, na jej strane neboli zistené žiadne nedostatky v súvislosti so starostlivosťou o dieťa a je prirodzené, že dieťa akceptuje aj vzhľadom k svojmu útlému veku súčasnú zmenu v živote matky týkajúcu sa nadviazania známosti, očakávania narodenia dieťaťa, s čím sa maloletá prirodzene stotožňuje a v tomto smere u dieťaťa nedochádza k poškodzovaniu žiadnych jeho záujmov. Súd v tomto poukazuje aj na samotnú výpoveď maloletého dieťaťa, ktorá bola realizovaná vrámci vykonania pohovoru pri šetrení pomerov zo strany kolízneho opatrovníka v Poprade, ale aj v Tachove, kde jednoznačne dieťa konštatuje, že chce ostať s mamkou v ČR, má tam kamarátky, chodí

do škôlky, má tam širšiu rodinu, dieťa je v tomto prostredí rado. S poukazom na uvedené skutočnosti súd udelil matke W. U. súhlas k vystaňovaniu mal. I. do Českej republiky namiesto otca maloletého dieťaťa W. P..

11. Otec dieťaťa podal na tunajší súd návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. I. a o nariadenie predbežného opatrenia, ktoré konanie sa viedlo pod sp.zn. 15P/111/2016. Vo vzťahu k nariadeniu predbežného opatrenia o zverení mal. I. do osobnej starostlivosti otca súd tento návrh zamietol a zároveň súd zamietol návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia o zákaze matke dieťaťa vycestovať s mal. I. mimo územia SR. Toto konanie súd spojil na spoločné konanie s vecou vedenou pod sp.zn. 15P/139/2016 a to z dôvodu hospodárnosti konania. Uznesením Krajského súdu Prešov 21CoP/17/2016-39 zo dňa 9.6.2016 bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Poprad týkajúce sa časti zamietnutia návrhu o zverenie dieťaťa do starostlivosti otca a o zákaz matke vycestovať s dieťaťom mimo územia SR.

12. Ďalej na návrh otca bolo začaté konanie o úpravu rodičovských práv a povinností a o nariadenie neodkladného opatrenia pod sp.zn. 14P/183/2016. Toto konanie súd opätovne spojil s konaním pod sp.zn. 15P/139/2016 s poukazom na účelnosť a hospodárnosť konania, keďže sa jedná o tých istých účastníkov a veci skutkovo súvisia. Vo veci bolo vydané neodkladné opatrenie, v ktorom súd určil, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. I. od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. V čase vydania tohto predbežného opatrenia sa matka spolu s dieťaťom zdržiavala v M. - B. pri rodine priateľa. V prevyšujúcej časti bol návrh otca zamietnutý. V tomto uznesení súd zároveň určil miesto prevzatia vtedajšie dočasné bydlisko matky, t.j. M. - B., X. XX. Voči tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie zo strany otca, tento zobral odvolanie späť a Krajský súd Prešov uznesením sp.zn. 17CoP/22/2016-47 zo dňa 15.11.2016 zastavil odvolacie konanie.

13. Na pojednávaní 20.9.2016 právny zástupca otca žiadal nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd uložil matke zákaz vycestovať mimo územie SR a zároveň upraviť styk otca na každý víkend v párnom týždni od piatku od 18.hod. do nedele do 18.hod. a každý utorok a štvrtok od 17.30 hod. do 20.hod. Uznesením zo dňa 13.10.2016 súd nariadil neodkladné opatrenie ohľadom úpravy styku tak, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. I. každý prvý týždeň v mesiaci od soboty od 9.hod. do nasledujúcej soboty do 18.hod., čím zároveň zmenil uznesenie Okresného súdu Poprad pod sp.zn. 14P/183/2016. Zároveň určil miesto odovzdania dieťaťa adresu M. - B., X. XX X. B. M. Q. X. M., D. XX. Takéto rozhodnutie bolo vydané z dôvodu, že matka s dieťaťom opätovne odišla do ČR a došlo k určitej zmene pomerov, na ktorú bolo potrebné reagovať. V prevyšujúcej časti súd návrh otca o úpravu styku zamietol. Okresný súd ďalej konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze matke dieťaťa vycestovať s mal. I. mimo územie SR zastavil z dôvodu už rozhodnutej veci pod sp.zn. 15P/111/2016, potvrdenej rozhodnutím krajského súdu pod sp.zn. 21CoP/17/2016. Voči tomuto uzneseniu podal odvolanie otec. Krajský súd Prešov uznesením 19CoP/3/2017-87 zo dňa 9.2.2017 zrušil uznesenie súdu vo výroku, ktorým bolo konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze matky vycestovať s maloletou mimo územia SR zastavené a v tejto časti vrátil vec na nové rozhodnutie. Zároveň krajský súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bol upravený styk otca s maloletou tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh otca v prevyšujúcej časti na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý.

14. Z uvedeného vyplýva, že v súvislosti s úpravou styku je teda naďalej právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Poprad 14P/183/2016-16 zo dňa 25.7.2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Prešov 17CoP/22/2016-47zo dňa 15.11.2016, na základe ktorého je otec oprávnený stýkať sa s mal. I. každý posledný víkend v mesiaci od piatku od 15.hod. do nedele do 18.hod.

15. Zároveň na Mestskom súde Brno prebiehalo konanie pod sp.zn. 40Nc/2501/2017 o návrat maloletého dieťaťa do miesta jeho obvyklého pobytu v Slovenskej republike. Mestský súd Brno svojím rozhodnutím zo dňa 16.3.2017 zamietol návrh otca na návrat mal. dieťaťa do miesta jeho obvyklého pobytu Slovenskej republiky. Z predmetného rozhodnutia vyplýva, že v prvom rade je potrebné sledovať predovšetkým záujem maloletého dieťaťa v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a vychádzať z ust. čl. 13 písm. b) Haagskeho dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia mestský súd konštatoval, že nie je prirodzené, aby maloletá stratila možnosť byť naďalej v starostlivosti svojej matky, na ktorú je od narodenia citovo viazaná a po rozchode rodičov najmä v r.2015 a 2016 bola výhradne odkázaná na jej starostlivosť a výživu. Ďalej poukázal na ust. čl. 3 písm. a) a b) Haagskeho dohovoru, podľa ktorého

matka v danom prípade porušila predmetné ustanovenie. Súd pri svojom rozhodnutí však rešpektoval v prvom rade čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa mal. dieťaťa, či už uskutočňovaných verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Mestský súd mal preukázané, že po narodení maloleté dieťa vyrastalo na území Slovenskej republiky, avšak z predložených správ či už materskej škôlky alebo kolízneho opatrovníka vyplýva, že škôlku navštevuje už viac ako pol roka v ČR, s prostredím na území ČR sa maloletá zžila, má tu rodinné zázemie a všetky predpoklady pre svoj ďalší vývoj. Zároveň sú splnené podmienky čl. 12 ods. 1/, 2/ Dohovoru. Ďalej súd vychádzal z toho, že otec dieťaťa uviedol, že v prípade navrátenia maloletého dieťaťa má zámer sa zo Šumiaca presťahovať do Popradu, kde by maloletá navštevovala predškolské zariadenie, zmenil by aj svoje zamestnanie, aby mohol zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa. Toto však do ukončenia konania o návrat maloletého dieťaťa nepreukázal. Súd nezohľadil dôvod, prečo by mala byť maloletá vytrhnutá z výchovného prostredia matky a v priebehu konania otec nepredložil primerané záruky pre zabezpečenie návratu a prípadného pobytu matky s maloletou na území SR po stránke finančnej pre počiatočnú dobu. Zároveň v rozhodnutí bolo uvedené, že predmetný Dohovor nemôže byť považovaný za nástroj pre urovanie partnerských vzťahov a úpravy pomerov k spoločnému dieťaťu podľa predstáv jedného z rodičov. Na pojednávaní dňa 5.5.2017 právny zástupca otca uviedol, že voči rozhodnutiu mestského súdu bolo podané odvolanie a toto rozhodnutie doposiaľ nie je právoplatné.

16. S poukazom na takto zistený skutkový stav súd zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze matke mal. dieťaťa W. U. vycestovať s maloletou I. mimo územia Slovenskej republiky. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázané alebo aspoň osvedčené skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzujú podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj z dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Neodkladné opatrenie má v tomto prípade len dočasný charakter a musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Z vykonaného dokazovania nevyplýva žiadna skutočnosť, pre ktorú by bolo potrebné nariadiť neodkladné opatrenia a zamedziť matke opustiť územie SR spolu s maloletým dieťaťom. V konaní boli preukázané všetky skutočnosti, ktoré potvrdzujú dôvodnosť návrhu udeliť matke súhlas k vystaňovaniu mal. I. do ČR. Bolo preukázané, že matka vytvorila dieťaťu v ČR všetky podmienky pre jeho riadny a zdravý vývoj, dieťa je s týmto prostredím zžité, navštevuje v tomto prostredí materskú škôlku už po dobu jedného roka, dieťa má svojich priateľov, kamarátky a má kontakt na širšiu rodinu. S poukazom na to, že vo veci je zatiaľ vydané neodkladné opatrenie o úprave styku otca s maloletým dieťaťom ako bolo vyššie označené, otec teda môže realizovať svoje práva vrámci tejto úpravy styku. Ani v minulosti po rozchode rodičov nebolo preukázané, žeby sa otec venoval dieťaťu viac, aby sa väčšou mierou podieľal na starostlivosti o dieťa a takto si už v minulosti vytváral veľmi blízky a vzájomný citový vzťah s maloletou. Toto v konaní nebolo preukázané. Preto súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze matky vycestovať mimo územie SR zamietol. Nakoľko po predložení spisu z krajského súdu prebiehalo konanie o návrat dieťaťa na Mestskom súde Brno, pre účely rozhodnutia v tejto veci bolo potrebné aj predloženie rozhodnutia Mestského súdu Brno. Vzhľadom k povahe veci a k hospodárnosti konania, pričom už vo veci bol určený termín na deň 5.5.2017, súd o neodkladnom opatrení rozhodol až na tomto pojednávaní, keďže vykonané dokazovanie smerovalo už k rozhodnutiu vo veci samej a v prípade odvolania voči rozhodnutiu o neodkladnom opatrení by sa opätovne celé konanie predĺžilo.

17. Súd návrh otca na zmenu výchovného prostredia zamietol, nakoľko aj z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že matka sa o dieťa riadne stará, v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, dieťa je v útlom veku, je na matku zvyknuté, citovo naviazané. Navyše otec v súčasnosti nemá samostatné bývanie, toto nebolo osvedčené ani v konaní o návrat maloletého dieťaťa.

18. Pokiaľ sa týka konania o úpravu styku, vzhľadom k tomu, že vo veci je potrebné doplnenie ďalšieho dokazovania, reálne možnosti rodičov a v prvom rade záujem maloletého dieťaťa, súd v tejto časti vylúčil vec na samostatné konanie.

19. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).